TÒA ÁN NHÂN DÂN **QUẬN NGÔ QUYỀN** **THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 06/2023/QĐST-DS	*Quận Ngô Quyền, ngày 28 tháng 9 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN NGÔ QUYỀN, THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đào Thị Hảo

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Ngọc Loan - Thư ký Toà án

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng tham gia phiên họp: Ông Bùi Quốc Huy - Kiểm sát viên

Ngày 28 tháng 9 năm 2023, tại trụ sở Toà án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 33/2023/TLST-DS ngày 09 tháng 8 năm 2023 về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 665/2023/QĐST-DS ngày 19 tháng 9 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường Đ; địa chỉ: Đường A, phường Đ, quận N, thành phố Hải Phòng.

Người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Hải Y; nơi cư trú: Tổ dân phố C, phường C, quận H, thành phố Hải Phòng; là người đại diện theo pháp luật của người yêu cầu (Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường Đ); vắng mặt (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 03/8/2023 và quá trình giải quyết vụ việc, người đại diện hợp pháp của người yêu cầu trình bày:

Anh Trịnh Văn H, sinh năm 1992; đăng ký thường trú tại Xóm T, phường Đ, quận N, thành phố Hải Phòng. Anh H có mẹ đẻ là bà Trịnh Thị Kim C, sinh năm: 1957; cùng đăng ký thường trú tại Xóm T, phường Đ, quận N, thành phố Hải Phòng. Bà C đi làm ăn xa nhiều năm trở về địa phương thì đã có con là anh Trịnh Văn H. Khi đó, anh H khoảng 12 -13 tuổi, không ai biết bố của anh H là ai. Khi về

địa phương, anh H có biểu hiện không bình thường, nhận thức kém, phát triển chậm so với các bạn cùng lứa tuổi. Anh H lầm lũi, không giao tiếp với ai, chỉ lẩm bẩm nói linh tinh nên không đứa trẻ nào trong xóm chơi cùng, đến tuổi đi học không thể đi học được nên không biết đọc, biết viết. Do không bình thường nên người thân đều xa lánh, không ai quan tâm chăm sóc và bỏ mặc để anh H theo mẹ đi lang thang xin ăn, bới nhặt linh tinh ngoài đường. Mọi người có gọi hay trêu đùa thì anh H cũng không biết gì, cứ đờ đẫn lẩm bẩm rồi đi lang thang cùng mẹ. Những ngày lễ tết thì mọi người ở trong xóm cũng thương hoàn cảnh của hai mẹ con nên lại mang cho đồ ăn hay quần áo hàng ngày.

Khi khu đất mà bà C và anh H ở bị Nhà nước thu hồi giải phóng mặt bằng thì người nhà bà C không hợp tác trong việc chăm sóc cũng như cử đại diện để phối hợp với Chính quyền địa phương thực hiện các chính sách đối với mẹ con bà C. Hiện nay, Ban thực hiện cưỡng chế phục vụ Dự án đã chuyển hai mẹ con anh H vào Bệnh viện Tâm thần thành phố Hải Phòng để điều trị.

Hiện nay, bà C và anh H không còn nơi ăn ở nào khác. Người thân của anh H gồm: Ông Trịnh Quốc Khánh (anh trai bà C), bà Trịnh Thị Điệp (chị gái bà C) và ông Trịnh Quốc Huy (em trai bà C) đã được Uỷ ban nhân dân phường Đằng Giang mời lên làm việc để làm thủ tục tuyên bố bà C, anh H mất năng lực hành vi dân sự nhưng những người này không thực hiện và cũng không hợp tác trong việc cung cấp thông tin về tình trạng sức khỏe của bà C, anh H. Những người thân cũng không nhận đón bà C, anh H về chăm sóc. Do vậy để có cơ sở đề nghị các cơ quan chức năng thực hiện các chế độ chính sách tiếp theo, đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của anh H, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang yêu cầu Tòa án tuyên bố anh H mất năng lực hành vi dân sự. Tuy nhiên, theo Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 238/KLGĐ ngày 18/9/2023 của Viện Pháp y tâm thần trung ương xác định anh H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Vì vậy, ngày 19/9/2023, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang có đơn thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố anh H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang là người giám hộ cho anh H.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng có ý kiến như sau:

Về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, Thư ký; việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu đã đảm bảo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về quan điểm giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của Ủy ban mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường Đằng Giang, tuyên bố anh Trịnh Văn H, sinh năm 1992, nơi đăng ký thường trú: Xóm T, phường Đ, quận N, thành phố

Hải Phòng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chấp nhận đề nghị của Ủy ban mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường Đằng Giang về việc Ủy ban mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường Đằng Giang là người giám hộ hợp pháp của anh Trịnh Văn H. Về lệ phí: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường Đằng Giang không phải chịu lệ phí dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Quận Ngô Quyền nhận định:

- Về tố tụng:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Yêu cầu về việc "Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người yêu cầu có trụ sở ở quận Ngô Quyền nên căn cứ a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 40 của Bộ luật Tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng.

[2] Tại phiên họp người yêu cầu vắng mặt, có đơn đề nghị Tòa án giải quyết việc dân sự vắng mặt. Vì vậy, Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt người yêu cầu theo quy định tại khoản 2 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về yêu cầu của đương sự:

[3] Người yêu cầu là Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang, có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố anh H (có đăng ký thường trú tại địa bàn phường Đằng Giang) có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[4] Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 238/KLGĐ ngày 18/9/2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương - Bộ Y tế, kết luận: Tại thời điểm giám định đối tượng Trịnh Văn H bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F71. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Vì vậy, căn cứ khoản 1 Điều 23 của Bộ luật Dân sự, cần chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu về việc tuyên bố anh H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[5] Theo bản Sơ yếu lý lịch của anh H (có xác nhận của Ủy ban nhân dân phường Đằng Giang), Giấy xác nhận hộ khẩu gốc của Công an quận Ngô Quyền và lời khai của người yêu cầu, xác định: Anh H không rõ bố là ai, mẹ là bà Trịnh Thị Kim C, sinh năm 1957; đăng ký thường trú: Xóm T, phường Đ, quận N, thành

phố Hải Phòng hiện cũng đang được Ủy ban mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường Đằng Giang đề nghị tuyên bố là người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi. Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 237/KLGĐ ngày 18/9/2023 của Viện Pháp y tâm thần trung ương xác định bà Trịnh Thị Kim C có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Vì vậy, bà C không thể là người giám hộ đương nhiên của anh H theo Điều 53 của Bộ luật Dân sự. Anh H cũng không có vợ con, họ hàng không ai quan tâm chăm sóc và không hợp tác với chính quyền địa phương. Vì vậy, Ủy ban mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường Đằng Giang đề nghị Tòa án chỉ định Ủy ban mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường Đằng Giang là người giám hộ đối với anh Trịnh Văn H.

[6] Xét Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang có năng lực pháp luật dân sự phù hợp với việc giám hộ, có điều kiện cần thiết để thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ, có đủ điều kiện làm người giám hộ theo các điều 3; 8 Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Điều 50 của Bộ luật Dân sự. Vì vậy, cần chấp nhận đề nghị của người yêu cầu: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang thực hiện việc giám hộ cho anh H theo khoản 4 Điều 54 của Bộ luật Dân sự. Quyền, nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại các điều 57; 58; 59 của Bộ luật Dân sự.

[7] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang yêu cầu giải quyết việc dân sự để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của anh Trình Văn Hải nên không phải chịu lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định tại điểm b khoản 1, điểm e khoản 2 Điều 11 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 40; khoản 1 Điều 147; khoản 1 Điều 149; Điều 361; khoản 2 Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ các điều 23; 50; 54; 57; 58 và 59 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ điểm b khoản 1, điểm e khoản 2 Điều 11 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang, quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng: Tuyên bố anh Trịnh Văn H, sinh năm 1992;

đăng ký thường trú tại Xóm T, phường Đ, quận N, thành phố Hải Phòng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang, quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng thực hiện việc giám hộ cho anh Trịnh Văn H.

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang, quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng có các quyền, nghĩa vụ sau:

+ Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;

+ Quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có);

+ Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ;

+ Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ (nếu có);

+ Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có);

+ Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang, quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng không phải chịu lệ phí dân sự sơ thẩm. Trả lại cho Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phường Đằng Giang, quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng 300.000 (ba trăm nghìn) đồng tạm ứng lệ phí dân sự sơ thẩm đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0006914 ngày 09/8/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện Kiểm sát nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Hải Phòng có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra quyết định.

- Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu thi hành án: Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7, 7a và 9 Luật Thi hành án dân

sự; thời hiệu thi hành án dân sự được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:
- Người yêu cầu;
- VKSND quận Ngô Quyền;
- VKSND thành phố Hải Phòng;
- Chi cục THA DS Quận Ngô Quyền;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đào Thị Hảo